

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 16.04.19

Sayı: 947

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 16.04.2019

Aydın Adnan SEZGİN
Aydın Milletvekili

2007 yılında kabul edilen 5686 sayılı "Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu" doğrultusunda, Aydın ilinin büyük bölümünde çok sayıda jeotermal enerji santrali (JES) kurulmuştur ve kurulmaya devam etmektedir. Bu santrallerde gereken denetimlerin gerçekleştirilmemesi ve mevcut düzenlemelerin sürmesi halinde insan sağlığı, çevre, tarımsal üretim, hayvancılık ve doğal kaynaklara verilecek ilave ciddi zararlar, tarafımdan geçmişte çeşitli vesilelerle dile getirilmiştir.

25 Temmuz 2018 tarihinde Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanı Sn. Fatih Dönmez'in yanıtlaması talebiyle sorduğum sorulara verilen 8 Kasım 2018 tarihli yanıtta, "JES'lerin tarımsal üretim, insan ve hayvan sağlığı üzerinde herhangi bir olumsuz etkisi tespit edilmemiştir" ifadeleri kullanılmıştır.

AK Parti Aydın Milletvekili Sn. Bekir Kuvvet Erim, 21 Şubat 2019 tarihinde Genel Kurul'da yaptığı konuşmada, JES'lerin kansere ve ölümlere neden olduğuna dair herhangi bir akademik çalışma bulunmadığını vurgulamış, bu tesislerden dışarıya (ekosisteme) herhangi bir katı, sıvı, gaz atığı olmadığını belirtmiştir. Ülkemize faydası dokunacak bir sektör olduğu için JES'lere yönelik eleştirilerde dikkatli davranılması gerektiğini ifadeyle, JES'lerin maddi getirileri nedeniyle zararlarının gözardı edilebileceği imasında bulunmuştur.

İktidar tarafından izlenen ve JES'lerin tehditlerini ve risklerini görmezden gelen tutuma rağmen, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın finansmanıya, Bakanlığınız tarafından JES'lerin Büyük Menderes Havzası üzerindeki zararlarının araştırılması amacıyla bir proje uygulanacağı yönünde duyumlar alınmaktadır.

Bu çerçevede;

- 1) Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası finansmanıya, JES'lerin Büyük Menderes Havzası üzerinde yarattığı tehditlerin araştırılmasına yönelik bir çalışma gerçekleştirileceği doğru mudur? Doğruysa, bu proje ne aşamada?
- 2) Proje için bir ihale şartnamesi hazırlanmış mıdır? İhale için gereken yeterlilik kriterleri nelerdir?

- 3) JES'lerin zararlarının ve oluşturduğu risklerin ölçülmesi ve değerlendirilmesi hangi bilimsel kriterlere göre gerçekleştirilecektir? Muhtemel projenin sonuçları, doğrulayıcı bir test ve değerlendirmeye tabi tutulacak mıdır?
- 4) Proje kapsamında hazırlanacak olan sonuç raporu, mevcut JES işletmeleri, JES yatırımlarına sağlanan izinler ve yeni yatırımlar konusunda bağlayıcı olacak mıdır?
- 5) JES yatırımlarının zararlı olduğunun tespit edilmesi durumunda, mevcut yatırımlar veya yeni yapılacak yatırımlarla ilgili nasıl bir önlem uygulanacaktır?
- 6) Son yıllarda Aydın'da ortaya koyulan eleştiriler, muhalefetin uyarıları ve yerel halkın direnç göstermesine rağmen, böyle bir çalışma yapılması bugüne kadar neden gündeme alınmamış ve JES yatırımlarına sistematik şekilde izin verilmeye devam edilmiştir?
- 7) Araştırma sonucunda, JES'lerin risk ve tehditlerine ilişkin kaygıların haklı çıkması durumunda, bu risklere maruz kalan ve maddi, manevi ya da sağlıkla ilgili zararlar gören kişilere herhangi bir tazminat ödenmesi planlanmakta mıdır?